

Referat fra faggruppe kommunalteknikk 2.2.2023, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma

Til stede: Solveig Fagerli (leder, Eidsvoll), Natalie Bennett Smestad (Eidsvoll), Erik Borander (Nannestad), Rita Romsås Fjeldberg (Ullensaker), Odd Magnar Holmeide (Ullensaker), Liv Thea Hanestad (Nes), Anne S. Karlsen (Nes), Maren Alexandra Ødegård (Østre Toten), Rune Storstein (Hurdal) og Helge B. Pedersen (daglig leder).

Forfall: Torbjørn Raugstad (Statsforvalteren i Oslo og Viken).

Merknader:

Nye deltagere i gruppa var: Odd Magnar Holmeide (Ullensaker) og Torbjørn Raugstad (Statsforvalteren i Oslo og Viken), som erstatter Anette Strømme.

Som vedlegg til innkallingen fulgte excelark med uttrekk av utvalgte parametere fra Vann-Nett fysisk, samt div. lenker.

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	<p>Referat fra forrige møte (12.10.22) <u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.</p>	
2	<p>Diverse orienteringer <u>Helge orienterte om:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Styringsgruppemøtet 24.11.22. • Den sentrale godkjenningen av vannforvaltningsplanene 2022-27 (lenke), godkjent 31.10.22, inkl. 3 endringer for Huvo: i) Tiltakene for Store Svartungen og Hurdalssjøen ii) måloppnåelse endret til 2033 for VF Tilløpsbekker Vorma N.F. Sundet (lenke) og iii) Kommentarer mm. fra den nasjonale godkjenningen skal nå innarbeides i planen, slik at det holder å henvise til selve forvaltningsplanen (og ikke som før også selve godkjenningen). Rammeplanen for 2022-27 ble gjennomgått og kommentert. • 31.10 – 1.11: Nasjonal vannmiljøkonferanse. Arr. Miljødirektoratet. Opptak/video og foredrag (lenke). Oppfordring om særlig å se på foredragene innen: Eutrofiering, skogbruk, arealplanlegging, vannkraft og plast. • 8.12.22: Plast i vannmiljø. Arr. Norsk Vannforening/Miljødirektoratet. Opptak/video (lenke) og foredrag (lenke). • 12.12.22. Vannregionutvalgsmøte (VRU). Arr: Vannregionmyndigheten. • 9.1.23. Nitrogenfjerning – kommer Norge haltende etter Europa? Arr: TEKNA (ingen i gruppa deltok). Kan evt. søkes opp. • 18.1.23 Eutrofistatus i norske vassdrag – har tiltakene fungert? Arr. Vannforeningen (lenke, lenke). Oppfordring om å se de viktigste foredragene. Etterord: Det oppfordres særlig til å se det gode foredraget fra Nes kommune. • Kommende mulig aktuelle seminarer mm: <ul style="list-style-type: none"> ○ Løpende lunsj-webinar naturbaserte løsninger, NIVA. Alle kan delta (lenke). ○ 8.2.23: Blågrønn faktor. Arr. Vannforeningen (lenke). ○ 17.4.23: Risikovurdering av diffuse utslipp. Arr. Vannforeningen (lenke). ○ 5.6.23: Biotilgjengelig fosfor for å bestemme grad av eutrofiering. Arr. Vannforeningen (lenke). ○ 16.-17.3: Norsk Vanns fagtreff 2023 (Thon Hotell Oslo Airport). Lenke. ○ 17.-18.4: Kurs: Service av minirensanlegg - grunnlag for personsertifisering (lenke) ○ 25.-27.4: Kurs: Forvaltning av mindre vann- og avløpsanlegg (lenke). 	

	<ul style="list-style-type: none"> ○ 23.-24.5: Avløpskonferansen 2023 – små avløp, store utfordringer (lenke). <p>Interne samordningsmøter med VO Leira-Nitelva, Øyeren og Huvo. Vedtaket i kommunestyret i Ullensaker: Bestillingen om kantsoner og hvordan reetablere det. Huvo må lage ny WEB-side i år. Drøfting og forespørsel om FoU-prosjekt om etablering av kantsoner mot vassdragene, der UiO-Senter for miljø og utvikling søker Forskningsrådet. Huvo er med. Koblingen til bestillingen fra kommunestyret i Ullensaker. Drøftet muligheter for M.Sc.-oppgaver med NMBU. Særlig ørretunger og vandring i bekkesystemer. <u>Konklusjoner/videre oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alle bes om å se på lenkene over, og evt. se video/foredrag fra seminarer etc. dersom det anses relevant. 2. Som vedlegg til referatet legges pdf-filer av foredragene fra Miljødirektoratet og Statsforvalteren. 	<p>Alle</p> <p>Helge</p>
3	<p>Oppfølging fra tidligere møter</p> <p>Del 1: fra sak 5 (2.2.22): «<i>Det er ønskelig med et faktaark el. til bruk overfor private (per vassdrag): Miljøtilstand før og nå, hva er gjort, hva har det kostet, hva kan vi gjøre videre.</i>»</p> <p>Helge redegjorde for de muligheter som når foreligger, etter at vannforekomstene ble splittet av NVE i 2019/2020. Både gjennomførte avlastingsberegninger og kilderegnskap ifm. tiltaksanalysen og senere, samt bruken av Vann-Nett i dag. I tillegg ble det forklart hvilke muligheter som ligger i https://nevina.nve.no/.</p> <p>Del 2: fra sak 8 (12.10.22): «<i>Beregninger av Tot-P reduksjoner i små vassdrag bør følges opp.</i>»</p> <p>Vannføringen i ethvert vassdrag kan hentes ut fra Nevina. Fosformengder kan beregnes i WebGIS avløp, iht. NIBIO POP 2021 (lenke). Stoffmengder kan da regnes om til konsentrasjoner, både nå-verdier (basert på løpende tiltaksrettet overvåking) og beregnede restmengder etter opprydding i spredt avløp. Helge viste eksempel på et regneark. Det ble drøftet hvorvidt det rent faktisk var behov for å ferdigstille/kvalitetssikre regneark på dette, eller ikke. Ingen hadde brukt beregningene i WebGIS. Det ble også opplyst om at NIBIO snart kommer med en ny versjon av WebGIS.</p> <p><u>Konklusjon:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det blir for detaljert, og anses for ikke å være nødvendig å følge opp ytterligere. Kan gi feil fokus. Oppryddingen bør uansett knyttes til kravene i forurensingsforskriften, og at renere vassdrag blir en positiv konsekvens. Videre er det uansett store feilkilder i beregninger av utslipp fra jordbruk. De fleste eutrofe vassdrag i Huvo har tilførsler både fra avløp og jordbruk. 2. Ønskes mer info, kontaktes Helge direkte. 	
4	<p>Status Huvo-problemmkartlegginger i Huvo</p> <p><u>Helge orienterte om:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Prosjekt fiskeomløp Hona/Honsjøen. Helt ferdig. Rapport (lenke), bilder (lenke). • Prosjekt fiskeomløp Lysjøåa/Lysjøen. Ferdig, kun etterjusteringer i 2023. Rapport (lenke), bilder (lenke). • Prosjekt restaurering av innløpsbekker til Lysjøen. Ferdig. Kun etterjustering og en kulvert anlagt i år. Rapport (lenke) og bilder (lenke). • Prosjekt Høverelva-Hurdalselva. Problemmkartleggingen ferdig (lenke), restaureringsplan ferdig (lenke), møter i arbeidsgruppa avholdt (lenke). Hurdal Grunneierlag er i gang med å søke om tillatelser og finansiering på elveløpet. Demningene og fisketrappene blir egne prosjekter senere. Huvo bistår videre. • Prosjekt fiskedød i Risa. • Prosjekt: Innsamling for genetikk på storørreten i Hurdalssjøen. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Tiltak: Etablering av båtseptik. Det 4. og siste anlegget er utsatt til 2023 fordi leverandør måtte byttes ut. Sted: Vorma i Sundet, Eidsvoll sentrum. • Planene om elektrofiske i bekker i 2023. • FoU-prosjektet N4S: «<i>Environmental friendly measures (NBS) for slope/stream bank stability</i>». (Lenke). 3 blir med, inkl. Gjødingelva i Huvo. Video (lenke). • Planlagt prosjekt: Kartlegging av edelkreps i Huvo. • En oversikt over tiltak, inkl. kjent status, innen «økologi» som andre enn kommunene/Huvo skal gjennomføre. • Resultater og gjennomføringen av tiltaksrettet overvåking i 2022. <p><u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u> Kontakt Helge for evt. ytterligere detaljer, eller om noen vil være med på el-fisket.</p>	
5	<p>Informasjon fra Statsforvalteren Forfall fra Statsforvalterens representant. Se evt. sak 2 og vedlegg.</p>	
6	<p>Tilsyn av spredte avløp</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det ble vist en figur fra Hvaler kommune som viser at evaluering viser at kun ca. 1 av tre minirensanlegg tilfredsstillende fullt ut utslippskravene. Andre kommuner har omtrent tilsvarende nedslående resultat. Gode rutiner for tilsyn er viktig. • Lier kommune har etablert felles tilsynskontor med flere kommuner (lenke). • Noen mulig aktuelle lenker om temaet (lenke, lenke, lenke, lenke, lenke, lenke, lenke, lenke, lenke). • Norsk vann har etablert ulike nettverksgrupper (lenke), deriblant for mindre renseløsninger. • Både formelle og uformelle varianter av et samarbeid mellom kommunene for tilsyn på mindre avløpsanlegg ble drøftet. Det har vært gjort flere forsøk på dette også tidligere, men stoppet opp av ulike årsaker. Driftsassistanse/Norconsult har vært inne i bildet. Per nå tenkes det å kunne omfatte primært Øvre Romerike-kommunene, men gjerne også Nedre Romerike. <p><u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunene er samstemte om at det er interesse for et samarbeid, men at det er et langt lerret å bleke dersom det skal formaliseres som interkommunalt samarbeid, antatt 3 – 4 år. Det er en fordel om det gjøres likt, både mht. lokale forskrifter, lik praksis og politisk, stabiliteten i fagmiljøet, rekruttering mm. Det trengs «drahjelp» for å komme videre. 2. Man trenger tall for kostnader og inndekking, både kommunene hver for seg og evt. dersom det blir felles. Og avklaringer på hva det er vilje til i kommunene. 3. De som jobber med temaet i kommunene må selv ta det opp internt. 4. Det bør gå via Driftsassistanse/Norconsult. Driftsassistanse har sagt at de kan ta det som et oppdrag, men kommunene må levere premissene. 5. Det tas snarlig kontakt med Driftsassistanse for å høre om de kan initiere et møte for å komme videre, inkl. agenda for møtet. 	<p>Solveig, Natalie, Rune, Erik, Anne, Rita, Odd Magnar.</p> <p>Erik</p>
7	<p>Sektorvis/kommunevis gjennomgang av egne tiltak <u>Eidsvoll kommune. Solveig og Natalie orienterte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lite nytt siden forrige møte. Det er forsinket fremdrift i opprydding spredt avløp. Men kommunen har begynt å sende ut pålegg i sone 3 og 4 (ca. 200 pålegg). Planen er å sende ut ca. 300 i løpet av året. Det gis 1,5 års frist for oppryddingen. For sone 2 er fristen nå til sommeren. Det er kapasitetsproblemer med å følge opp alt arbeidet. Båtseptikanlegget – se sak 4. <p><u>Nannestad kommune. Erik orienterte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppryddingen i Sandsnesseter er nå satt i gang. Kommunen har avventet et evt. samarbeid med Hurdal kommune, men konklusjonen er nå at det sendes ut pålegg til ca. 270 anleggseiere, med frist 1,5 år. Skal være ferdig i 2026. Regner med å komme i mål. Men mange har søkt om utsatt frist, det gjelder også for Hæra. Deretter blir det store oppgaver på tilsyn. 	

	<p><u>Ullensaker kommune. Rita og Odd Magnar orienterte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • For spredt avløp har det vært store kapasitetsproblemer, og lite er gjort siden forrige møte. Det var også lite tilsyn i fjor. Men kommunen økte fokus på tilsyn med næringspåslipp i fjor, og følger opp det videre i år. Arbeidet med å rullere hovedplan VA starter nå opp. <p><u>Hurdal kommune. Rune måtte forlate møtet litt tidligere, orientering per epost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hovedplan for vann og avløp 2015-2025 gjennomgikk en enkel rullering og ble sluttbehandlet av kommunestyret 7. desember 2022. Vi har stort fokus på det overordnede VA-prosjektet og mye ressurser brukes her. Vi har nå ute anbud på nytt renseanlegg, hvor det dimensjoneres for en kapasitet på 5 000 pe og det nye renseanlegget vil ivareta krav om sekundærrensing. Vi har søkt statsforvalteren om ny utslippstillatelse og søknaden ble sendt inn november 2021. Bytte av saksbehandler og stadige spørsmål knyttet til detaljer har vært utfordrende, men vi har nå mottatt utkast til utslippstillatelse og skal i løpet av uke 6 gi vår tilbakemelding. Hurdal kommune har også søkt om utvidet uttak av drikkevann fra Røtjenn, og søknaden ligger ute på høring hos NVE med høringsfrist 10. mars 2023. Kommunestyret har vedtatt at reservevann skal løses via Ullensaker kommune sitt vannbehandlingsanlegg, og administrasjonen er i dialog for å inngå avtale om leveranse. Ny fagansvarlig på vann- og avløp er ansatt. Birgit Fiskvik Aamodt fra Eidsvoll tiltrådte stillingen fra januar 2023. <p><u>Nes kommune. Anne og Liv Thea orienterte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • For spredt avløp er det to soner i Huvo, hhv. sone 1 og 5. Sone 1 startet i 2016, og er nesten ferdig. Sone 5 hadde egentlig frist til i fjor, men det er fortsatt noen igjen. De områdene som skal avkloakkes jobbes det med nå, men pt. mangler en prosjektleder i kommunene. Det jobbes nå med sandfilteranleggene, der det gis en frist på to år. Det er mange sandfilteranlegg. Nes har valgt å ta «verstingene» først, dvs. direkteutslipp og slamavskillere, og gamle minirensanlegg og infiltrasjonsanleggene deretter. Mye av ressursene i kommunen flyttes nå etter hvert over på tilsyn. I tillegg er det en person som nå kartlegger oljeutskillere. Hovedplan VA skal oppdateres, men pt. avventes først hvilke drikkevannsløsninger som skal velges. <p><u>Østre Toten kommune. Maren orienterte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er ikke så mye nytt siden forrige møte. Planen er å rydde opp i ca. 100 anlegg i 2023. Det er totalt 2400 anlegg i kommunen. Det skal holdes et informasjonsmøte for alle innbyggerne, for prosjekterende og politikere i mars i år. Ellers følges hytteområdene opp. 	
8	<p>Oppdateringer i Vann-Nett. Tiltaksstatus og nye tiltak</p> <p>Pga. rapportering til ESA, er Vann-Nett stengt for innlegging/oppdatering og dels også innsyn pt. I møtet ble det drøftet hvor hyppig og hvordan Vann-Nett bør oppdateres. Formelt holder det å oppdatere hvert 3. år, men både fordi forvaltningen bør bygge på rimelig oppdaterte data, og koblingen til orienteringen til kommunestyre og utad, bør data være rimelig oppdatert. Jf. også sak 9. Uttrekk fra Vann-Nett som grunnlag for årlige tiltaksrapportering til kommunestyrene ble også drøftet, basert på møtet mellom VO Leira-Nitelva, Øyeren og Huvo.</p> <p><u>Konklusjoner/oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det er tillatt å legge inn nye tiltak i Vann-Nett. Alle vurderer om nye tiltak skal inn, og legger det evt. inn sammen med daglig leder. Tiltak som legges inn bør også oppdateres jevnlig. Dvs. «små» tiltak bør kanskje ikke legges inn. 2. Daglig leder retter/oppdaterer selv alle tiltak der Huvo har deltatt aktivt i gjennomføringen (kontrolleres av kommunene). 3. Kommunalteknikkgruppa støtter økologigruppa i at det er ønskelig at tiltakene for kommunene oppdateres så snart som mulig etter påske, evt. før dersom det skal inn til styringsgruppa. 4. Det bør være en ambisjon om å oppdatere Vann-Nett årlig. 5. Hver kommune avgjør selv, sammen med daglig leder, hvorvidt innleggingen i 	<p>Alle</p> <p>Helge</p> <p>Alle</p>

	<p>Vann-Nett skjer per e-post/telefon/teams eller fysisk i møte. Kommunene ordner selv hvem som skal delta i de møtene fra kommunens side.</p> <p>6. Parameterutvalget som bør oppdateres ble drøftet, og de som fulgte vedlagte excel-ark anses for å være nok/de viktigste. Eventuelle innspill til flere parametere meldes inn til daglig leder i god tid, dersom det bør gjelde for alle kommunene. (Kommunene kan jo legge inn hva de vil hver for seg i Vann-Nett).</p>	Alle																														
9	<p>Rapportering tiltaksstatus og årsmelding</p> <p>Som vanlig tas det sikte på å rapportere politisk til eierkommunene og til vannregionmyndigheten (VRM) i våres. Mulige endringer/forenklinger ble drøftet, med utgangspunkt i konklusjonene/innspillene fra økologigruppa, og møte mellom VO Leira-Nitelva, Øyeren og Huvo. VRM har sendt ut forslag til «mal» som de skal bruke, basert på årsmeldinger fra VO. Det er videresendt gruppeledere for evt. innspill fra Huvo. Huvo gir innspill til VRM.</p> <p>Følgende kommuner bruker WebGIS; Eidsvoll, Nes, Nannestad, Ullensaker. Ullensaker bruker også KomTek. Østre Toten bruker KomTek. Det jobbes med å få løsninger som kan presentere endringer og status direkte fra de fagsystemene.</p> <p><u>Konklusjoner/oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tanker om hvordan tiltaksrapporteringen inn til kommunene kan gjøres, støttes. De som ønsker aktiv påvirkning av rapporteringen tar direkte kontakt med Helge. 2. Rapporteringer og årsmelding tas videre inn i prosjektgruppa som vanlig. 3. Den nye «tiltaksoversikten» sendes alle i faggruppe for innspill/oppdatering osv. når den er klar. 	<p>Alle</p> <p>Helge, Solveig</p> <p>Alle</p>																														
10	<p>Innspill til Huvo budsjettet for 2024</p> <p>Behov og ønsker for midler via Huvo sitt eget budsjett på konsulent/utredninger og tiltak ble gjennomgått, på bakgrunn av innspillene fra økologigruppa. Se oversikten nedenfor.</p> <p><u>Konklusjoner/oppfølging:</u></p> <p>Dersom noen har innspill til Huvo-Budsjettet, så meldes det inn til Helge <u>innen</u> 9.2.2023.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Forslag for 2024: Budsjett-detajler konsulentoppdrag/utredninger (note 2)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prøvefiske Øyungen/effektoppfølging fra tiltaket i 2019)</td> <td>60.000</td> </tr> <tr> <td>Vassdragsrestaurering (hydromorfologiske tiltak, Hurdalselva demning/fisketrapp, Nessa, utløp N. Holsjø m.fl.)</td> <td>200.000</td> </tr> <tr> <td>Miljøgifter (plast, div. kartlegging dersom behov)</td> <td>100.000</td> </tr> <tr> <td>Genkartlegging Hurdalssjøørret (dersom aktuelt)</td> <td>100.000</td> </tr> <tr> <td>Mastergradsstudenter (dersom aktuelt)</td> <td>30.000</td> </tr> <tr> <td>Info vasspest (fremmede arter, til skilt-tavler etc):</td> <td>20.000</td> </tr> <tr> <td>Diverse annen kunnskapsinnhenting etter behov</td> <td>100.000</td> </tr> <tr> <td>Sum konsulentoppdrag/utredninger</td> <td>610.000</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Forslag for 2024: Budsjett-detajler tiltaksgjennomføring (note 4)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Avbøtende tiltak demninger/fisketrapp i Hurdalselva</td> <td>200.000</td> </tr> <tr> <td>Vassdragsrestaurering (hydromorfologiske tiltak, f.eks. Gjødingelva Hegga, Nessa, utløp N. Holsjø m.fl.)</td> <td>300.000</td> </tr> <tr> <td>Nytt gitter oa. avbøtende tiltak på kulverten i Gudmundsbekken</td> <td>50.000</td> </tr> <tr> <td>Bepanting, gytegrus o.a. tiltak i Nessa, Løykjebekken og Bjørtombekken</td> <td>100.000</td> </tr> <tr> <td>Sum konsulentoppdrag/utredninger</td> <td>650.000</td> </tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> • I tillegg må det i budsjettet for 2024 legges inn økt budsjett ifm. omleggingen til ny plattform på WEB-siden til Huvo. • Huvo meldte inn to prosjekter på «Fagmidler» i 2023. 1. prioritet er Hurdalselva (kr. 1.600.000), deretter som 2. prioritet N4S-prosjektet i Gjødingelva. 	Forslag for 2024: Budsjett-detajler konsulentoppdrag/utredninger (note 2)		Prøvefiske Øyungen/effektoppfølging fra tiltaket i 2019)	60.000	Vassdragsrestaurering (hydromorfologiske tiltak, Hurdalselva demning/fisketrapp, Nessa, utløp N. Holsjø m.fl.)	200.000	Miljøgifter (plast, div. kartlegging dersom behov)	100.000	Genkartlegging Hurdalssjøørret (dersom aktuelt)	100.000	Mastergradsstudenter (dersom aktuelt)	30.000	Info vasspest (fremmede arter, til skilt-tavler etc):	20.000	Diverse annen kunnskapsinnhenting etter behov	100.000	Sum konsulentoppdrag/utredninger	610.000	Forslag for 2024: Budsjett-detajler tiltaksgjennomføring (note 4)		Avbøtende tiltak demninger/fisketrapp i Hurdalselva	200.000	Vassdragsrestaurering (hydromorfologiske tiltak, f.eks. Gjødingelva Hegga, Nessa, utløp N. Holsjø m.fl.)	300.000	Nytt gitter oa. avbøtende tiltak på kulverten i Gudmundsbekken	50.000	Bepanting, gytegrus o.a. tiltak i Nessa, Løykjebekken og Bjørtombekken	100.000	Sum konsulentoppdrag/utredninger	650.000	Alle
Forslag for 2024: Budsjett-detajler konsulentoppdrag/utredninger (note 2)																																
Prøvefiske Øyungen/effektoppfølging fra tiltaket i 2019)	60.000																															
Vassdragsrestaurering (hydromorfologiske tiltak, Hurdalselva demning/fisketrapp, Nessa, utløp N. Holsjø m.fl.)	200.000																															
Miljøgifter (plast, div. kartlegging dersom behov)	100.000																															
Genkartlegging Hurdalssjøørret (dersom aktuelt)	100.000																															
Mastergradsstudenter (dersom aktuelt)	30.000																															
Info vasspest (fremmede arter, til skilt-tavler etc):	20.000																															
Diverse annen kunnskapsinnhenting etter behov	100.000																															
Sum konsulentoppdrag/utredninger	610.000																															
Forslag for 2024: Budsjett-detajler tiltaksgjennomføring (note 4)																																
Avbøtende tiltak demninger/fisketrapp i Hurdalselva	200.000																															
Vassdragsrestaurering (hydromorfologiske tiltak, f.eks. Gjødingelva Hegga, Nessa, utløp N. Holsjø m.fl.)	300.000																															
Nytt gitter oa. avbøtende tiltak på kulverten i Gudmundsbekken	50.000																															
Bepanting, gytegrus o.a. tiltak i Nessa, Løykjebekken og Bjørtombekken	100.000																															
Sum konsulentoppdrag/utredninger	650.000																															

11	Oppsummeringsrapporten for gjennomførte tiltak i Huvo i 1. planperiode Det er tidligere drøftet og konkludert med at Huvo skal utarbeide en slik rapport. Daglig leder har ikke hatt tid til å starte. Tas opp senere. Alle må bidra etter hvert.	
12	Beskyttende/forebyggende tiltak inn i kommunens planverktøy Miljødirektoratet starter i år med å lage en egen veileder for vannmiljø inn i arealplanleggingen. Det ble minnet om at alle sektormyndigheter skal legge miljømålene til grunn for all relevant saksbehandling som påvirker vannforekomstene, og at det også gjelder beskyttende tiltak. F.eks.: Bruk av hensynssoner, planbestemmelser, konsekvensutredninger (innvirkning på vannets økologiske og kjemiske tilstand), tillatelser som gis til div. tiltak, der konsekvenser ift. vannforskriften skal være tatt inn/vurdert. Bl.a. skogsbilveger, grøfter/erosjonssikring i jordbruket, reguleringsplaner oa. SKAL være vurdert ift. miljømål og vannforskriften der det er relevant. Alle anlegg til jordvanning er konsesjonspliktige dersom de har negative virkninger av betydning for allmenne interesser. <u>Kommunenes oppgaver (lenke)</u> <ul style="list-style-type: none"> • Vann i statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018), (retningslinjene), • Vann i nasjonale forventninger til planlegging (2019). • Veileder: Vannmiljø i arealplanlegging (lenke). • Webinar. SFOV: Miljø, klima og arealplanlegging (lenke). • Veileder for bruk av vannforskriftens § 12, ny veileder i 2021 (lenke). • Drammen kommune er nevnt som eksempel på god håndtering av vannforskriften/kantsoner mm inn i kommunens planverktøy. • Se Miljødirektoratets foredrag på Nasjonal vannmiljøkonferanse (lenke). (Første gang i år at det temaet er med). • Huvo har etterspurt en «turnerende» arbeidsdag/veiledning fra FK/VRM, særlig rettet til arealplanleggere mm. i kommunene. <u>Konklusjoner/oppfølging:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alle ble oppfordret til å bistå til at kommunene tar dette inn når viktige planer/oppgaver rulleres/gjennomføres. 2. Husk det er ikke vannområdene som skal <u>gjennomføre</u> vannforskriften, men OSS (dvs. forvaltningen)! 3. Se gjerne Miljødirektoratets innlegg om vannmiljø i arealplanleggingen her (lenke) på video. 	Alle Alle
13	Eventuelt Ingen saker.	
Neste møte Tid: Torsdag 12. oktober 2023. kl. 09.00 – 15.00. Sted: Eidsvoll kommune.		Solveig/Helge

Helge B. Pedersen (ref.)

Vedlegg:

- Pdf-fila av foredraget fra Miljødirektoratet: Om-forslag-til-revidert-avlopsdirektiv.
- Pdf-fila av foredraget fra Statsforvalteren i Oslo og Viken: Er-det-nodvendig-med-strengere-myndighetsutovelse-pa-avlopsområdet.

Postadresse	Telefon	E-post
Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma	66 10 50 67/66 10 50 00	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune	Telefaks	Internett
Teiealleen 31	66 10 50 10	www.huvo.no
2030 Nannestad		